

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om stöd för byggande av bredband i glesbygdsområden

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLLE

I denna proposition föreslås det att lagen om stöd för byggande av bredband i glesbygdsområden ändras så att den föreskrivna tidsfristen för ansökningar om utbetalning av stöd slopas. Detta gör det möjligt att bygga understödda förbindelser och utbetala stöd som beviljats för dem efter år 2019. Dessutom föreslås det att en paragraf om elektronisk delgivning fogas till lagen.

Syftet med propositionen är att alla de medel som har reserverats för stödprogrammet ska kunna utnyttjas innan stödprogrammet upphör. Propositionen stöder det mål i regeringsprogrammet för statsminister Juha Sipiläs regering som avser skapande av en tillväxtmiljö för digital affärsverksamhet.

Den föreslagna lagen avses träda i kraft den 1 augusti 2018.

MOTIVERING

1 Nuläge

Lagen om stöd för byggande av bredband i glesbygdsområden (1186/2009, nedan lagen om stöd för bredband) trädde i kraft den 1 januari 2010. Lagen gäller stödprogrammet Snabbt bredband inom ramen för vilket det delvis med offentligt stöd byggs bredbandsnät i områden där förbindelser inte annars skulle byggas. I lagen om stöd för bredband finns det bestämmelser om hur och under vilka förutsättningar statligt stöd kan beviljas för utbyggnad av bredband. Det statliga stödet riktas till områden där det på grund av det ringa antalet abonnenter och de långa avstånden inte lönar sig att på marknadsvillkor investera i utbyggnad av fasta bredbandsnät.

Enligt det strategiska programmet för statsminister Juha Sipiläs regering är målet att skapa en gynnsam miljö för digitala tjänster, för applikationer för sakernas internet och för nya affärsmodeller. Digitaliseringen är ett genomgående tema i regeringsprogrammet. Dessutom är målet att avveckla onödig reglering och lätta på den administrativa bördan.

För det offentliga stödet till bredbandsprojekten har det reserverats cirka 135 miljoner euro, av vilket 69,5 miljoner euro kommer från staten, cirka 25 miljoner euro från Europeiska unionens program för utveckling av landsbygden i Fastlands Finland och cirka 40 miljoner euro från kommunerna. Efter 2014 har det inte varit möjligt att inom ramen för lagen om stöd för bredband bevilja stöd ur Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling, och därför har det med stöd av denna lag från och med den 1 januari 2015 endast beviljats statligt och kommunalt stöd för bredband.

Vid utgången av januari 2018 hade stöd till bredbandsprojekt beviljats till ett belopp av sammanlagt 50,5 miljoner euro. Av det beviljade stödet har 34,8 miljoner euro betalats ut. Av stödet återstår cirka 24,7 miljoner euro för nya projekt. Inom de understödda projekten har mer än 82 000 användare fått tillgång till optisk fiber. Vid utgången av 2017 hade 150 projekt fått stöd.

Europeiska kommissionen beslutar med ensamrätt när statligt stöd är tillåtet och hur det ska tillämpas på Europeiska unionens inre marknad. Enligt artikel 107 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (fördraget om Europeiska unionens funktionssätt som undertecknades i Rom den 25 mars 1957 (ändrat genom Lissabonfördraget) A:25.3.1957, FördrS 103/94, nedan EUF-fördraget) är statligt stöd i regel förbjudet. Det finns dock många undantag från denna huvudregel. Statligt stöd ska enligt artikel 108 i EUF-fördraget i princip godkännas av kommissionen före verkställandet. Ett centralt undantag från anmälningsförfarandet utgör den så kallade allmänna gruppundantagsförordningen (kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget). Enligt artikel 3 i den allmänna gruppundantagsförordningen ska stödprogram (i förordningen stödordningar) undantas från anmälningsskyldigheten enligt EUF-fördraget under förutsättning att stöden uppfyller samtliga villkor i gruppundantagsförordningen.

Inom de projekt som ingår i stödprogrammet Snabbt bredband iakttas, beroende på när landskapsförbundet har konkurrensutsatt projektet, antingen sådana beslut om godkännande av stöd som baserar sig på anmälningar eller den allmänna gruppundantagsförordningen. I projekt där landskapsförbundet har förklarat det anslutna offentliga stödet ledigt att sökas före den 15 juli 2017 tillämpas kommissionens godkännandebeslut. Det första av dessa beslut K(2010)3062 meddelades i maj 2010 och enligt det ansåg kommissionen att stödprogrammet är tillåtet eftersom det uppfyller villkoren enligt EUF-fördraget. Ändringar i stödprogrammet

har godkänts av kommissionen också efter 2010. Kommissionens senaste beslut C(2015) 9353 final meddelades i december 2015.

Genom en lagändring som gjordes 2017 övergick man till att tillämpa den allmänna gruppundantagsförordningen i fråga om de projekt som inleds först efter lagändringen. I de projekt som inlemts tidigast den 15 juli 2017 tillämpas således i stället för villkoren enligt kommissionens godkännandebeslut villkoren enligt den allmänna gruppundantagsförordningen.

Enligt kommissionens anmälningsbeslut och den anmälan om gruppundantag som gjorts till kommissionen upphör stödprogrammet för Snabbt bredband vid utgången av 2019. Enligt punkt 20 i kommissionens beslut K(2010) 3062 kommer stödåtgärden att pågå fram till utgången av 2015 i och med att projekten kommer att beviljas stöd fram till den tidpunkten. Huvudregeln är att den slutliga betalningen av stödet kommer att ske sedan nätet har färdigställts. Därför kommer stödet till det sista projektet inom åtgärden att betalas först efter 2015. Åtgärdsprogrammet har genom kommissionens beslut C(2015) 9353 final förlängts med fyra år fram till utgången av 2019. Enligt den anmälan om projekt som inlemts tidigast den 15 juli 2017 som Finland gjort med stöd av den allmänna gruppundantagsförordningen varar stödprogrammet 15.7.2017–31.12.2017. I bilaga II till den allmänna gruppundantagsförordningen preciseras det att stödprogrammets varaktighet avser den period under vilken den beviljande myndigheten kan åta sig att bevilja stödet.

Enligt de nuvarande bestämmelserna i lagen om stöd för bredband ska en stödansökan till Kommunikationsverket göras senast den 31 december 2018 och en ansökan om utbetalning av stöd ska göras hos Kommunikationsverket senast den 30 juni 2019. Tidsfristerna gäller både projekt som landskapsförbunden har konkurrensetsatt före den 15 juli 2017 och projekt som förbunden har konkurrensetsatt efter den 15 juli 2017.

De stöd- och betalningsbeslut enligt lagen om stöd för bredband som Kommunikationsverket fattat och andra därmed anslutna handlingar ska bevisligen delges per post i enlighet med 60 § i förvaltningslagen (434/2003). Att beslut och andra handlingar delges per post orsakar en onödig administrativ börda och onödiga administrativa kostnader. Delgivning per e-post är möjlig i fråga om vissa andra av Kommunikationsverkets beslut och handlingar. I t.ex. 312 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (917/2014) föreskrivs det om elektronisk delgivning. Enligt den paragrafen kan en handling som gäller Kommunikationsverkets beslut delges per e-post.

2 Föreslagna ändringar

13 §. Särskilda villkor för betalning av stöd. Enligt 4 mom. i den gällande paragrafen ska en ansökan om utbetalning av stöd göras hos Kommunikationsverket senast den 30 juni 2019. Det föreslås att tidsfristen för en ansökan om utbetalning av stöd ska slopas i lagen. En ansökan om utbetalning av stöd ska göras inom den tidsfrist som anges i Kommunikationsverkets stödbeslut.

Det föreslås att förfallodagen för en ansökan om utbetalning ska slopas eftersom det av responsen från dem som bygger bredband framgick att tidsfristen inte är tillräcklig för att inleda nya projekt och genomföra projekten innan stödprogrammet upphör. Av de medel som har reserverats för stödprogrammet återstår cirka 24 miljoner euro som ännu inte har beviljats, och därför är det ändamålsenligt att stödprogrammet inte upphör innan medlen har använts. Lagändringen innebär att projekt kan ha flera byggnadsperioder för genomförandet av projektet.

I lagen föreslås det inga ändringar av tidsfristen för en stödansökan och en stödansökan till Kommunikationsverket ska alltså också i fortsättningen göras senaste den 31 december 2018. Avsikten är att säkerställa att alla nya projekt kan inledas så snabbt som möjligt så att projekten ges tillräckligt med tid för att bygga förbindelserna.

18 §. Elektronisk delgivning. Enligt förslaget ska en ny 18 b § fogas till lagen. I paragrafen ska det föreskrivas om delgivning per e-post av Kommunikationsverkets beslut eller någon annan handling som hör samman med handläggningen av ärendet. Bestämmelsen behövs för att Kommunikationsverket ska kunna delge beslut och andra handlingar som har samband med lagen på ett så enkelt och kostnadseffektivt sätt som möjligt.

Enligt bestämmelsen förutsätter delgivning per e-post alltid en parts samtycke. Samtycke kan ges under fria former. Samtycket ska dock vara uttryckligt. En part kan ge sitt samtycke i alla faser av förfarandet och samtycket kan också alltid återtas om parten så önskar. I samband med samtycket ska parten uppge sin e-postadress, och delgivningen ska sändas till denna adress.

I paragrafen föreslås det också bestämmelser om när en delgivning per e-post anses ha genomförts. Enligt bestämmelsen anses beslutet ha delgivits när Kommunikationsverket tar emot en kvittering på att meddelandet har lästs. Med kvittering på att meddelandet har lästs avses i bestämmelsen utöver ett faktiskt e-postmeddelande som parten sänt också ett automatiskt meddelande som ett e-postsystem sänder om att ett e-postmeddelande har öppnats. Om Kommunikationsverket inte inom sju dagar från det att meddelandet sändes får en kvittering på att meddelandet har lästs, ska Kommunikationsverket verkställa delgivningen på det sätt som föreskrivs i förvaltningslagen (434/2003). Bestämmelser om bevislig delgivning finns i 60 § i förvaltningslagen.

3 Propositionens konsekvenser

Avsikten med propositionen är att främja utbyggnaden av understödda bredbandsnät genom att säkerställa att alla de medel som har reserverats för stödprogrammet kan utnyttjas innan stödprogrammet upphör. Propositionen föranleder inga tillägg i det stödbelopp som betalas ur statsbudgeten inom ramen för stödprogrammet.

I lagen föreslås det inga ändringar i stödvillkoren, vilket innebär att lagändringen inte anses ha några betydande konsekvenser för stöddagarnas ekonomiska situation. Att tidspressen minskar när det gäller att genomföra projekten och bygga förbindelserna kan dock underlätta det ekonomiska läget i fråga om projekten eftersom det finns mera tid för att ordna finansieringen. Att arbetet fördelas på flera byggnadsperioder förebygger dessutom att byggnadskostnaderna stiger eftersom det för projekten finns ett större antal entreprenörer som bygger förbindelser.

Ändringarna som gäller elektronisk delgivning minskar den administrativa bördan för både dem som ansöker om stöd och för Kommunikationsverket. Den elektroniska delgivningen förklarar verkets beslutsfattande, påskyndar handläggningen av ärenden vid verket samt minskar kostnaderna. Ändringen är dock förhållandevis liten och den påverkar inte Kommunikationsverkets personalresurser.

4 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid kommunikationsministeriet som tjänsteuppdrag. Utlåtanden om propositionen har begärts av teleföretag och andra viktiga aktörer inom branschen. Utlåtanden har begärts också av de centrala myndigheterna och av Ålands landskapsregering. Förslaget

fanns under remissbehandlingen tillgängligt även på webbplatsen utlatande.fi. Alla intresserade hade därmed möjlighet att yttra sig om utkastet till regeringsproposition.

Kommunikationsministeriet fick under remissbehandlingen 41 yttranden om utkastet till regeringsproposition. I yttrandena understöddes de föreslagna ändringarna om slopande av tidsfristen för ansökan om utbetalning av stöd samt utökande av e-tjänsterna. Dessutom föreslogs det i flera yttranden att tidsfristen för stödansökan ska förlängas till utgången av 2019 samt att ett nytt stödprogram ska inledas efter det att stödprogrammet Snabbt bredband upphört. Ett sammandrag av yttrandena finns på kommunikationsministeriets webbplats.

5 Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 augusti 2018.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

Lagförslag

Lag

om ändring av lagen om stöd för byggande av bredband i glesbygdsområden

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om stöd för byggande av bredband i glesbygdsområden (1186/2009) 13 § 4 mom., sådant det lyder i lag 476/2017, och
fogas till lagen en ny 18 b § som följer:

18 b §

Elektronisk delgivning

Kommunikationsverkets beslut och andra handlingar från Kommunikationsverket får med partens samtycke sändas och bevisligen delges per e-post. Ett beslut eller någon annan handling som hör samman med handläggningen av ett ärende anses ha delgivits när Kommunikationsverket tar emot en kvittering på att meddelandet har lästs. Är det fråga om en handling som inte enligt lag behöver delges bevisligen, anses handlingen ha blivit delgiven den tredje dagen efter det att meddelandet sändes, om inte något annat visas.

Om Kommunikationsverket inte inom sju dagar från det att e-postmeddelandet sändes får en kvittering på att meddelandet har lästs, ska vid delgivningen av beslutet iakttas vad som i förvaltningslagen (434/2003) föreskrivs om delgivning.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 12 april 2018

Statsminister

Juha Sipilä

Kommunikationsminister Anne Berner

Lag

om ändring av lagen om stöd för byggande av bredband i glesbygdsområden

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om stöd för byggande av bredband i glesbygdsområden (1186/2009) 13 § 4 mom., sådant det lyder i lag 476/2017, och
fogas till lagen en ny 18 b § som följer:

Gällande lag

Förslag

13 §

Särskilda villkor för betalning av stöd

—————
Trots bestämmelserna i 2 mom. ska en ansökan om utbetalning av stöd göras hos Kommunikationsverket senast den 30 juni 2019.

(upphävs)

(ny)

18 b §

Elektronisk delgivning

Kommunikationsverkets beslut och andra handlingar från Kommunikationsverket får med partens samtycke sändas och bevisligen delges per e-post. Ett beslut eller någon annan handling som hör samman med handläggningen av ett ärende anses ha delgivits när Kommunikationsverket tar emot en kvittering på att meddelandet har lästs. Är det fråga om en handling som inte enligt lag behöver delges bevisligen, anses handlingen ha blivit delgiven den tredje dagen efter det att meddelandet sändes, om inte något annat visas.

Om Kommunikationsverket inte inom sju dagar från det att e-postmeddelandet sändes får en kvittering på att meddelandet har lästs, ska vid delgivningen av beslutet iakttagas vad som i förvaltningslagen (434/2003) föreskrivs om delgivning.

Denna lag träder i kraft den 20 .